

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:
Pe un an . . . . . 240 Lei		Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei
Pe jumătate de an . . . . . 120 „		
Pe un pătrar de an . . . . . 60 „		
Un număr . . . . . 5 Lei.		
Pentru străinătate pe un an . . . . . 300 Lei.		

Intru mulți ani, Stăpâne!

Tresaltă astăzi de bucurie sufletul întregului popor dreptcredincios din Eparhia noastră! Lumină se coboară în inimile fiilor ei, lumină fericitoare, căci astăzi se 'ncunună mirele, cu nevastă cunună a lui Christos!

Măreța catedrală a Sibiului, veche citadelă de ortodoxism românesc, prin glasul clopotelor, vestește praznicul minunat al Bisericii, care unge astăzi un nou Prinț al spiritualității ei: Înalt Prea Cuviosul Arhimandrit Dr Vasile Lăzărescu se hirotonește întru Episcop al Caransebeșului.

De acum doliul lăsat asupra scumpei cititorii a lui Popasu, dispare! Durerea se preface în bucurie, și aripi de ingeri ia spre a 'ncânta suflarea celor peste treisute mii de credincioși.

De acum așteptarea lor s'a dovedit roditoare în bine, și credințioșia în solitudinea înaintestătătorului nostru canonic, I. P. S. mitropolit Nicolae, încununat cu izbândă.

Iată pentru ce sărbătoarea hirotonirii, săvârșită chiar departe de ogorul cel ales, umple de binecuvântare hotarele acestei eparhii, cu istorice rădăcini în trecut.

In glasul trimișilor ei la actul preasfânt dela 31 Decembrie 1933, se tălmăcește cucernica dorire a poporului,

Intru mulți ani, Stăpâne!

La poarta „Băncii Naționale”.

Cum zilele trecute aveam de lucru în capitala județului nostru, pentru a mai mișca din loc unele încassări îpotmolite în urma conversiunii datoriilor și cum trenul pleacă cu noaptea în cap, grija de a nu întârzia făcu, de pela ora trei după miezul nopții îmi sări somnul din călcăiu.

În Lugoj sosi, pe când era încă întuneric. Și până una-alta îmi îndreptai pașii spre un local deschis, ca să iau ceva în scop de a mă desgheța, fiind amorțit de frig.

Mergând îngândurat, combinam pe beznă programul zilei, când observ pe un țaran, că precaut se uită când în dreapta, când în stânga, parecă se afla în o situațiune penibilă.

Traista lui vârgată și țesută în colori vioaie era înodată de un baț de alun, pe care îl strângea subsoară.

Bagseamă i-am inspirat ceva încredere, căci s'a apropiat tiptil de mine, întrebându-mă în ton șoptitor:

„Domnule, unde e „Banca Națională”.

„Banca Națională? Iat-o aci”, arătai eu înspre edificiul impunător din apropiere.

„Dar prea de vreme ai pornit, fârtate”, — continuai — „căci slujbașii băncii abia mai târziu o să vină”.

Țăranul avea năcazurile sale: avea să schimbe un teanc de bancnote de câte o miie, iar eu aveam impresia că e de credință, că dacă îi succede să facă schimbul pe întuneric, nime n'o să știe și n'o să afle că el are bani. Cu alte cuvinte: căuta scurt în razele întunecului, ca să rămână nedescoperit.

Auzind el vorbele mele păru cam nemulțumit, că trebuie să aștepte, până străbate lumina zilei în încăperile băncii.

Amintesc acest caz, de care vor fi ele multe, pentru a arăta, că cotiturile financiare de până acum în ce privește soluționarea problemei conversiunii, a adus pe bietul țaran în perplexitatea de a urca treptele de marmoră ale „Băncii Naționale“, ceea ce el nici când n'a visat, precum în timpuri normale n'ar fi crezut, ca cineva să fie solvabil și cu toate acestea să obțină un fel de privilegiu de a nu trebui să-și achite datoria cum se cuvine.

Intr'adevăr e de neînțeles, ca datorașul, care păstrează pachetul de bănci de câte o mie pe fundul lăzii, să nu poată fi constrâns să plătească măcar în proporția unei părți a capacității sale de plată.

Cu amânarea, ce s'a înstăpânit în jurul conversiunii datoriilor se poate opera până la o limită oarecare, odată însă și această problemă trebuie definitiv soluționată.

Ei bine, dar cum să se soluționeze?

La întrebarea aceasta vor trebui să răspundă legiuirile viitoare.

La tot cazul sunt a se aduce încâtva în conglăsurire interesele debitorilor și cu cele ale creditorilor, căci numai armonia intereselor opuse poate aduce pace și propășire.

A. MOACA.

Societatea academică „Ioan Popasu“

în misiune culturală și religioasă la Obreja.

Membrii societății studențești ai Academiei de teologie din Caransebeș au aranjat în seara de 25 Decembrie o șezătoare culturală și religioasă bine reușită, în frunțașă comună Obreja care numără peste două mii de locuitori ortodocși români. Corul cursului IV-lea al școlii noastre teologice, sub conducerea studentului-dirijor Ţona a avut partea leului în reușita șezătoarei acesteia. Remarcăm cu deosebită satisfacție concursul prețios al talentului nostru cântăreț A. Jucosu absolvent de teologie și de conservator, fiul harnicului preot din comuna Zervești.

Studentii au descins în numita localitate la ora 7 d. m. Parohul din loc M. Rădoiu și directorul școlar Ioan Șoma i-a primit înaintea bisericii ortodoxe salutând cordial pe președintele Societății pe profesorul Ioan David.

La ora 9 începe programul în localul școlii în prezența unei numeroase asistente

compusă din intelectualii din împrejurimi și din loc și din elita țărănimii. Notăm mai ales laudabila prezență a domnilor preoți E. Jianu din Iaz și I. Ostrovan din Ciuta. Domnul notar George David a contribuit deasemenea foarte mult la reușita seratei festive.

După puținele cuvinte introductive ale președintelui în cari se relevă cu deosebire frumoasa inițiativă a studenților pentru răspândirea culturii la sate, începe executarea promptă și ireproșabilă a repertoriului muzical, cu bogat cuprins și interpretat cu însuflețire și spontaneitate juvenilă. Bucățile corale abundau în motive religioase. Câteva colinde și cântece populare au complectat programul. Compozițiile clasice cântate de cor au secerat mai ales frenetice aplauze, încât au trebuit să fie repetate.

O însuflețire generală a răsplătit moralicește îndeajuns truda tinerilor propagandiști.

După terminarea programului a început serata dansantă unde s'a petrecut bine într'o atmosferă de sinceră cordialitate.

La orele 7 dimineața studenții s'au reîntors la Caransebeș.

În ziua următoare parohul local a celebrat sfânta Liturgie cu asistența protodiaconului Ioan David. Predica festivă a celui din urmă s'a rostit în biserica arhiplină. Cuvântarea a scos în relief însemnătatea *faptelor* în economia divină a mântuirii. S'a arătat în termeni lămurii unilateralitatea învățaturii sectare despre credința unica mântuitoare. Prin pilde din sfânta Scriptură și din viața de toate zilele s'au putut convinge creștinii, că legea supremă a dragostii divine postulează adevărul după care credința fără fapte este moartă.

*

Această manifestare religioasă-culturală s'a făcut în vederea augmentării fondului monumentului „Iosif Olariu“ ca un act de pietate omagială adusă primului doctor în teologie bănățean și marelui profesor al teologiei noastre din Caransebeș.

Pentru reușita ei datorim mulțumită locuitorilor din comuna Obreja în frunte cu vrednicul lor paroh.

D.

Nicolae Velimirovici :

Omului care spune că crede în Dumnezeu dar nu-l se roagă.

Trudește-te și întărește credința din tine. Cu timpul vei simți trebuința rugăciunii. Credința ta nu e tare, de aceea încă nu te îndeamnă la rugăciune.

Privirăm câțva cum cade apa mică pe roata morii de apă. Și roata stătea neclintită. Intraceea umflându-se râul, roata s'a pornit.

Credința e putere duhovnicească. Puțina credință nu întoarce nici mintea a cugeta despre Dumnezeu, nici inima la rugăciunea către Dumnezeu. Credința mare întoarce și cugetul și inima și întregul suflet al omului. Până atunci până când există credință mare în om, ea cu puterea ei întoarce duhul lui spre Dumnezeu.

Tu spui că ai cetit cuvintele Mântuitorului: *știe Tatăl vostru ceace vă trebuie înainte de a vă ruga*, apoi din aceasta ai tras concluzia că rugăciunea îndeobște nu e trebuitoare. Intr'adevăr, Dumnezeu știe încă dinainte ce ne trebuie nouă, dar totuși El voește să-l ne rugăm. Deaceia însuș Mântuitorul poruncește să ne rugăm *neîntrerupt* și ne-a învățat cum să ne rugăm.

Despre aceasta mai ușor este a lămurii pe părinți decât pe tine, neînsurat. Uită, și părinții știu dinainte ce le trebuie copiilor și totuși pretind dela copiii lor să-i roage. Fiindcă părinții știu că rugăminte înmoale și face mai bună inima copiilor; că-i face umiliți, smeriți, blânzi, ascultători, milostivi și recunoscători. Vezi câte scântei cerești face rugăciunea să scape inima omului?

Am citit, cum un călător s'a oprit la o casă din marginea drumului. În aceea casă muncitorii aveau sfat. La un monument s'a făcut mare tăcere. Muncitorii îngenunchieră la rugăciune. Iar, unul dintre ei ieși afară și începu a umbla pe dinaintea casei. Drumetul îl întreabă, ce se petrece în kăntu?

— Păi, să roagă lui Dumnezeu. Și mie-mi este rușine, și am ieșit afară.

Drumetul tăcu și aștepta.

— Pe cine aștepti tu? Îl întreabă acel lucrător.

— Aștept, zise, să iese cineva pentru ca să întreb de dram.

— Păi, de ce nu mă întrebi pe mine? Și eu îți pot arăta.

Drumetul, dând din cap îi răspunde:

— Cum ar putea să arate adevărata cale acela care se rușinează de Dumnezeu și de frații săi!

Eu cred, că la tine nu e rușine față de rugăciune, ci de fapt numai credință neîntărită. Cultivă, deci, mlădița din tine. Când va crește puternică, îți va răsplăti trudnicia însutit. Credința eroică va întoarce roata dinlăuntru făpturii tale, și tu vei dobândi viață nouă.

Pacea și binecuvântarea ți-e Dumnezeu.

Traducere din limba sârbă de:

Pr. A. Uroș-Deloveanu.

Din sbuciumul vremurilor de jertfe și biruință.

Ziua mult dorită și de toți așteptată, ziua de *eliberare* sosește. Dimineața suntem anunțați că vom fi retrimiși în țară și cei cari dorim să mergem în oraș spre a ne cumpăra cele necesare de drum avem voce.

Cu colegii Oprescu și Sergescu vizităm mai amănunțit orașul și mergem și în cartierul turcesc așezat în formă de amfiteatru cu strade foarte înguste și încălcite.

Aci colegul Oprescu găsește și cumpără un vechiu covor de o mare valoare artistică.

După amiază suntem porniți la gară. Abia ajunși, sosește în mijlocul nostru I. P. C. Arhimandrit Ștefan care se întretine cu noi foarte familiar, ne urează călătorie bună și mă autoriză a transmite colegului și prietenului său salutări din parte-l.

„Spuneți - zice I. P. C. Sa -- arhierilor și preoților voștri, să se roage lui Dumnezeu pentru pacea și buna înțelegere între popoare”. Ne-a mișcat mult bunătatea I. P. C. Sale.

Pornim spre Ruscuc. În gara acestui oraș sosise un tren încărcat cu ofițeri români căzuți prizonieri. Slabi, prăpădiți ca și noi. De ne mai șteau două luni numai, nu știu zău dacă mai rămâneam în viață douăzeci. Intre ei găsesc mulți foști elevi și cunoscuți.

Pentru că ei nu puteu coborâ decât în Moldova, rog pe locotenentul Turturescu ca ajungând pe pământul lui Ștefan cel sfânt și mare, să comunice printr'o carte poștală soției mele -- care ajunsese pe la Cahul -- că m'a văzut și că intrăm în țară.

Încredințați că în când Dunărea vom fi liberi, bucuria noastră n'are astâmpăr. Sositi însă în Giurgiu, cu durere vedem că exodul nostru încă nu-i pe sfârșit, de oarece suntem primiți de comandatura germană care ne încartierează la o cazarmă, vărându-ne prin săli cari pe jos erau cu ciment sau în camerile de baie, iar ca mâncare ne dă marmeladă cu mămăligă fierbinte.

Infometaji de atâta vreme, mulți mâncând cu lăcomie, le-a venit rău. Ardeleanul Boroș din Pitești era gata să-și dea sufletul.

Din Giurgiu suntem adusi la București. Pe drum un caporal alsacian din armata germană, care era în garda ce ne-a luat în primire, îmi șoptește că *Basrabia ar fi proclamat unirea ei cu România*. Așa fiind,

eram sigur că vom fi eliberați și noi, întru cât colegii noștri care fusese internați la Troian — tot în Bulgaria — erau liberi la vetrele lor încă din Decembrie 1917.

Ajungând în gara Filaret și văzând că tot suntem menținuți sub stare de arest, am întrebat, de ce colegii noștri au fost eliberați și noi nu? Ni s'a răspuns: voi fiind condamnați politici — și ei ostatici — pedeapsa voastră este mult mai grea și lungă.

Germanii ca și aliații lor — mai cu seamă după semnarea în palatul dela Cotroceni a nenorocitei păci din București — țineau morțiș ca să le simțim cât mai dureros atotputernicia. În loc de eliberare, ne-au internat până spre sfârșitul lui Iulie la școala poli-tehnică de pe calea Griviței.

N'apucaserăm să stăm nici patru zile că și încep să circule noui și felurite versiuni și cu ele și șirul unor noi emoții.

Se da ca sigură trimiterea unora dintre noi în lagărele din Ungaria sau Germania, iar a altora în temnița Jilavei.

Obicinuiți cu toate urgiile, așteptam în fiecare zi pe care o mai trăiam noui surghiunuri, noui suferințe. Ne întrebam: cari vom avea parte să fim trimiși la zaihanaua ungușilor sau la uscătoarea germanilor? cari vom mucezi în pivnițele Jilavei?

O fostă elevă — directoarea unei școale — și câțiva prieteni, bănuind lipsa în care mă găseam și felul de nutriție ce l'am avut în Bulgaria și chiar aci, au avut bunătatea să-mi aducă — când au putut și dânsii, căci lipsa o simțeam toți — câte ceva de ale mâncării. Când am primit darurile lor și m'am înfruptat din ele, mi s'a părut că particip la cele mai antice și copioase ospățuri.

Într'una din zile, pe când amărât și dus pe gânduri, făceam mișcare prin mica curte a școalei ce ne adăpostea, înduioșat — poate — de sbuciumul sufletesc în care mă svârcoleam și care desigur se zugrăvea și pe față-mi, un bătrân sergent german, șeful gardei ce ne străjuia și care vorbea puțin românește, se apropie de mine și caută a mă liniști descriindu-mi și suferințele lui cari l'au sleit de când a început acest războiu. Trăgându-mă mai de-o parte, îmi zice la ureche: „Hör 'mal Herr Profesor, tu si nu maninci ala gelatine sie ist carni di chine cari puti, verstanden? Aber niemand zu sagen, atunci trimit tine gefängnis Jilava“.

Când mai auzii și asta, am văzut negru înaintea ochilor și mi s'a părut că-mi sare stomacul din loc, iar când vedeam pe ceilalți mâncând cu atâta poftă — în lipsă de altceva — gelatina cu carne de câine, — pe care o mâncasem și eu de atâtea ori — fugeam și oticneam câte o jumătate de oră.

Aș fi voit să le spun, dar spectrul Jilavei, — care sta ca sabia lui Damocles asupra capului meu, — mă urmărea tot timpul și puneă strajă gurii mele.

De-odată suntem anunțați, că mâine, se va hotărâ definitiv soarta noastră. Unii vom fi eliberați, alții vom fi trimiși în Ungaria sau Germania iar alții vom fi întemnițați la Jilava.

Încă o noapte de veghe și neînchipuită tortură! Fiecare se întreba: eu, printre cari voi fi? Voi mai putea îndura noui chinuri?

La cinci dimineața, mai toți erau sculați, îmbrăcați și cu pachetele făcute *așteptând*: — în

tic-facul bătăilor bieteii inimi, slăbită de atâtea poveri, — *libertatea ori osânda*. Până la ora nouă când a sosit cel ce ne ținea în mână *viața sau moartea*, ni s'a părut o vecinicie.

În sfârșit suntem chemați la cancelarie. Comandantul anunță în glas tare numele celor ce vor fi trimiși în Ungaria, al celor ce vor fi întemnițați la Jilava cum și al aceluia ce vor fi eliberați. Printre cei din urmă ne prenumărăm și noi condamnații politici din Turnu-Severin.

Bucuria se amseteca cu îndoiala și teama. Am auzit noi bine? Este adevărat — ne întrebam unii pe alții — că suntem liberi? Că putem să ne reîntoarcem la căminurile noastre de atât lung timp nevăzute? Că vom putea să ne îmbrățișem pe aceia cari ne credeau pierduți? Și, când? Cu ce tren vom putea porni la Turnu-Severin? La ce oră vom ajunge?

Comandantul ne spune că suntem liberi și putem părăsi lagărul. Ne dă indicații asupra orei de plecare și a trenului cu care vom porni la Turn-Severin. Mai adaogă că până acolo, vom fi conduși de un caporal care imediat ce vom ajunge în gară, ne va lăsa liberi cu obligațiunea a nu face nici cel mai mic gest de răsvrătire și a ne supune aceluiași condițiuni de trai stabilite pentru întreaga populație.

La ora indicată suntem la gară și fericiți, pornim cu trenul spre pământul — atât de mult dorit — al frumosului nostru oraș, în mijlocul căruia „Arhiducele Iosif candidat la tronul României, are hotărât ca îndată ce va ajunge rege, să-și ridice un castel. Turnu-Severin îl considera el ca cel mai plăcut oraș din câte a văzut“. Această apreciere și dorință, Arhiducele a mărturisit-o la banchetul ce i s'a dat de comandatura din Caransebeș la care a asistat înalt Prea Sfinția Sa Patriarhul Dr Miron Cristea — pe atunci episcop în Caransebeș — dela care am aflat ce năzuia acest Arhiduce.

În gară pe fiecare îl așteptau soția, copiii, părinții și rudele. Pe mine, mă aștepta scumpul și prea iubitul meu fiu Măru (Marius), cel care n'a voit să mă părăsească, dar pe care vrăjmașii m'au forțat a-l părăsi lăsându-l pradă celor mai neomenoase umiliri și privațiuni. Ceilalți ai mei, erau tot pribegi, — acum — prin ținuturile Basarabiei la Cahul.

Sprîjinit de brațul lui am ajuns acasă. Nimeni nu-mi ese înainte. Nu zăresc ochi sub geana cărora să licăre o lacrimă de bucurie că m'am reîntors, nici brațe cari să mi se întindă și să mă strângă la sânul lor, nici buze cari să-mi dea o caldă sărutare; cei cari ar fi voit să îndeplinească acest sincer ritual, erau departe! Departe! Bucuria eliberării, mi-era întunecată de lipsa celor atât de dragi și atât de doriți. Numai el — odorul tati — mă sorbea cu privirea, mă desmierda cu mângăerile și glumele, căutând să umple golul ce amândoi îl simțeam acum și mai mult.

Cum comandatura germană din București de acord cu cea din Iași începuse a da voe celor din Moldova să se reîntoarcă la căminurile lor, mă hotăresc a mă duce la București să încerc și eu a obține aprobarea pentru venirea alor mei.

Întâmplarea îmi scoate în cale pe fostul meu elev Corneliu Gătăianțu — azi director în Ministerul Industriei și Comerțului, — căruia îi destăinuiesc pasul care m'a adus în București.

Dânsul — foarte vesel — îmi spune: „chiar seara trecută am fost într'o familie unde era și Căpitanul german de care depinde obținerea permisului

ce vă interesează. Acolo o doamnă -- fostă și dânsa elevă a d-voastră -- și înrudită cu acest căpitan, a vorbit foarte măgulitor de d-voastră. Eu sunt convins d-le profesor, că dacă vă veți duce și vă veți prezenta căpitanului, veți obține cu siguranță adeziunea ce o doriți".

După amiază mă și prezint la cabinetul căpitanului. Dând cartea de vizită ușierului spre a fi anunțat, sunt primit imediat. Făcându-i cunoscut motivul pentru care am venit, drept răspuns, trage o linie albastră deasupra numelui soției mele înscrisă chiar atunci pe tabloul celor îngăduiți a se întoarce în Muntenia și Oltenia. La plecare -- mulțumindu-i -- mi-a recomandat să-mi anunț soția cum să-și facă bagajele și greutatea ce-i este permis pentru fiecare pachet. Satisfăcut că am putut rupe și această piedică, dau soției mele o telegramă de vre-o patruzeci de cuvinte în care îi anunțam succesul obținut și detaliile recomandate de căpitan.

Peste o săptămână -- la 16 August -- dă Dumnezeu și sosesc soția, bătrâna mea mamă de 80 de ani și fiica. Băiatul cel mare care în timpul războiului urmase școala militară din Botoșani își făcea stagiul într'un regiment de cavalerie la Bălți.

Întâlnirea a fost mișcătoare -- cum oricine și-o poate închipui. În culmea bucuriei, ne priveam unii pe alții, ne îmbrățișam, plângeam, râdeam. Harul Domnului se revărsase asupra noastră. În clipele acelea, uitasem toate suferințele ce îndurasem.

Dar bucuriile mari dăinuiesc cât clipele unui vis înșelător. De multe ori, ele sunt preludivul unor amărăciuni ce au să vie în și mai mare proporție.

Ca și când nu ne-au fost îndeajuns lipsurile, umilirile, batjocoririle, împrăștierea unora de alții și pribegiile ce am îndurat, ni se pregătea și ni se da o și mai groaznică lovitură.

La 2 Noembrie 1918 ora 9 dimineața, -- răpus de o gripă infecțioasă -- încetează din viață -- în etate de 18 ani -- scumpul și pururea neuitatul nostru fiu Măru. Cel ce a ținut atât de mult să fie alături de mine și n'a voit să mă părăsească, acum mă părăsește pentru totdeauna. Mi-a fost dat să sorb și acest pahar.

În seara de 3 Noembrie -- închis în acel sicriu sinistru -- a fost dat pământului, îngropând cu el toată liniștea vieții noastre și atâtea bucurii și nădejdi pe care sufletul lui bun ca sfânta bunătate și calitățile lui superioare ni le făgăduiau.

Deși înmormântarea fixată pentru ora cinci, ea nu s'a putut face decât seara la 7.

Câți-va viteji ulani -- desigur alcoolizați -- întâlnind pe o stradă laterală, carul funebru, -- pentru ce motive, nu știu -- deshamă cali dela el, lăsându-l în loc o oră și treisferturi, până când mai târziu, trezindu-se, i-au adus și înhamat tot ei, poruncind vizitului să pornească -- în galop, să ia mortul.

În Turnu-Severin, capela luterană fiind neîncăpătoare pentru numărul cel mare al Germanilor de acest rit, unele Duminiți și sărbători, aceștia veniau la catedrala română să-și facă rugăciunea.

Tocmai în dimineața zilei fixată a se oficia Parastasul pentru odihna sufletului aceluia ce ne lăsase în neostoită jale, Preoții, primesc ordin dela Comandatură ca la ora 9, să nu se mai găsească un român în Biserică, pentru că vor veni ei cu Pastorul lor. Așa că și liturgia și parastasul au trebuit să se facă -- sub teroare -- în cea mai mare grabă. Când eșim

-- însă -- din Biserică, un plutonier anunță pe Părintele Protoereu că ordiul dat s'a contramandat și ei nu mai vin la Biserică.

Sărmanii de noi! a trebuit și la parastas ca și la înmormântare să fim sângerăți de neomenia acestor stăpânitori!

Sosește și ziua cea mare a sfintei eliberări.

În urma înfrângerilor rușinoase suferite pe toate fronturile, a revoluției lui Karoly și asasinarea lui Tisa în Ungaria, a revoluției din Berlin și a abdicării și fugei Kaiserului în Olanda, armatele dușmane -- care au secătuit și batjocorit tot ce au întâlnit, -- sunt forțate sub blestemul și huiduiala tutulor, a evacua pământul României, în cea mai umilitoare și uluitoare debandadă.

Sub ochii lor, populația dă jos și rupe drapelele pângăritoare ce fălțiau de doi ani de-asupra clădirilor publice. În capul -- câtor-va, care încă ne mai sfidau -- s'au spart trei firme cu inscripțiile lor, agățate pe la diferite comandamente.

Venise și pentru ei, scârșnirea dinților și potopul lacrimilor și amărăciunilor.

„De veacuri fost-am asupriți

„Căci toți pământul ne-au răvniț,

„Dar cum venit-au s'au întors...

„Și rușinați s'au potolit“)

Primum vești că Bucovina -- în ziua de 28 Noembrie -- a hotărât unirea necondiționată cu România.

Ziua de 1 Decembrie 1918 marchează în Istoria neamului nostru, două mari evenimente: *Intrarea M. S. Regelui Ferdinand și a armatelor aliate în București și proclamarea unirei Ardealului și Banatului cu România, de către adunarea dela Alba-Iulia, iar la 10 Decembrie sfatul Țării din Chișinău, votează unirea necondiționată cu România.*

Tresar în cripte Voievozii și toți măcenicii neamului, că visul de aur al tutulor Românilor s'a împlinit.

Dacia Felix ca și pasărea din poveste, a reinviat după aproape două mii de ani, sub domnia regelui leal Ferdinand I-lea.

În ziua de 23 Ianuarie 1919 primim bravul regiment No. 17 Mehedinți venit din Moldova. Câți au pierit din el!

La 24 Ianuarie sărbătorim pentru prima oară *Unirea tuturor românilor*, cu o dureroasă excepție a scumpilor bănățeni rămași în robie -- acum a sărbilor.

Din partea acestor vecini și aliați, cărora noi nici o dată nu le-am precupețt nici cea mai sinceră dragoste și nici cea mai largă ospitalitate, am avut de îndurat multe necazuri, de care am fi putut fi scutiți, dacă n'ar fi fost și nu ar fi încă acel șovinism care întuneacă totdeauna dreapta judecată.

Pe când întreg Banatul -- dela Orșova și până aproape de Belgrad era ocupat de armatele sârbe, vine la mine directorul Prefecturii Mehedinți D-l Caloianu și mă roagă -- din partea D-lui Prefect Dr Pănescu să viu la Prefectură, că are ane comunica ceva -- confidențial. Prezintă-mă fostului meu elev -- îmi face cunoscut dorința D-lui Măzescu ministru de interne, de a-mi alege două persoane de încredere și a pleca imediat în Banat spre a lua contact cu toți fruntașii -- pe care știa că-i cunosc -- și a culege cele mai

1) Din sufletul neamului. Versuri de I. St. Paulian.

exacte informații asupra felului de cum sunt tratați românii și care sunt vederile lor.

Ca persoane de încredere îmi aleg pe D-nii Dr Glavici medicul spitalului „Grecescu“ și Ion Petcu învățător.

În timpul când discutăm, D-l Ministru Mărzescu spune prin telefon prefectului că spre a nu atrage prea mult atențiunea administrației sârbești, să plec însoțit numai de o singură persoană. Rămâne stabilit să plec cu D-l Dr Glavici. Pornim amândoi la Orșova spre a obține un permis pentru Timișoara. Colonelul sârb ne încunoștințează că va cere avizul la Belgrad, ceea ce echivala cu perspectiva unei internări în capitala Sârbiei. Am încercat a doua oară dar și de data aceasta noi refuzuri și o și mai sigură arestare a noastră, de care n'am scăpat de cât printr-o minune.

Grație pornirii unei misiuni franceze și legăturile de prietenie ce D-l profesor Oprescu dir. Liceului nostru avea cu unul din francezi, împreună cu D-sa și acea misiune am putut strabate în Timișoara, și lua contact cu frunții români. În curent cu toate jicirile la care erau supuși, D-l Oprescu s'a prezentat generalului francez comandantul general din Banat și i-a descris toate nedreptățile îndurate de români din partea maghiaro-evreilor și celor l'alte naționalități. În urma acestei intervențiuni s'a mai ameliorat în câțva situația românilor. Din Timișoara pornim la Lugoj și Caransebeș, unde luăm contact și cu frunții români din aceste orașe. Intorcându-ne în Severin am raportat tot ce am aflat în Banat, D-lui Ministru Mărzescu. Pentru a servi și mai bine cauza românească, D-l Oprescu s'a instalat pentru cât-va timp în Lugoj, scoțând o gazetă în limba franceză, spre a pune în curent pe francezi cu toate suferințele și doleanțele românilor.

Se reinstalează și redeschid toate instituțiile justiției.

La 7 Mai ne vizitează Doamna și iubitul meu amic Ion Vidu. Cu acest prilej au fost sărbătoriți — cu toată dragostea — într'un mod excepțional de călduros de toată intelectualitatea Severinului. Corpul profesoral i-a rezervat o recepție specială în numele căruia a vorbit prof. N. Muzicescu iar din partea elevilor I. Haralamb premiantul clasei a VIII-a. Corul Liceului a executat cântece din compozițiile sărbătoritului.

În sfârșit trupele sârbești se retrag din Banat după o ocupație de aproape trei luni, fiind înlocuite de cele franceze.

La 10 Iunie are loc pe „Câmpia Libertății“ din Lugoj marele meeting de protestare contra ciuntirii Banatului, la care participă peste 60.000 suflete. Din partea Severinului au vorbit prof.: G. Oprescu, I. St. Paulian, Preotul Pitulescu — Verciorova și ziaristul Nicolau.

Pornesc din T.-Severin în fiecare zi trupe românești spre Banat unde sunt primite cu mare însuflețire.

După multe și grele încercări, după jertfa atâtor sute de mii de români, Divinul cârmuitor al celor văzute și nevăzute, ne rezervă pe lângă unirea Basarabiei, Bucovinei, Ardealului și Banatului cu Patriamă, și intrarea triumfală a armatei românești în capitala Ungariei — în Buda-Pesta, în acea metropolă care suga toată vlaga și truda bieților români, cu a căror agoniseală să construia cele mai mărețe palate

și de unde porneau cele mai sălbatice porunci de distrugere prin toate mijloacele — a elementului românesc.

Și a fost ursit Ungariei, să fie salvată de prăpădul lui Bela Kun, tocmai de acei Valahi puturoși pe care o mie de ani i-a schinguit fără cruțare.

Între ostașii cari au ocupat mândra capitală și-a înfipt tricolorul românesc pe așezămintele din Buda-Peșta, a fost și fiul meu abia eșit sublocotenent. Pentru bravura lui a fost decorat pe câmpul de război cu ordinul „Coroana româniei“ cu panglica de „Virtute militară“ și ales între ofițerii care au purtat baldachinul regal cu ocazia încoronării la Alba-Iulia a primului Rege și a primei Regine a tuturilor românilor.

Să nu se erte aceste destăinuiri, dar în ele clocote nu numai slăbiciunea sufletului meu de părinte — greu încercat — prin pierderea fiului meu cel mic, dar și mângâerea și mândria mea de român.

Avem o țară mare, frumoasă și bogată. Prin muncă și cinste, prin desbrăcarea acelor patimi mărunt, dar odioase, cu dragoste curată unii față de alții să dovedim lumii, că suntem vrednici și noi și urmașii noștri de ceea-ce prin isvoare de sânge și lacrimi, a vrut Dumnezeu și bravura strălucită a mucenicilor — a se înfăptui.

(Sfârșit)

Ioan St. Paulian.

Cu aceasta dăm și placa comemorativă cu numele ostaticilor și condamnaților politici din T.-Severin, așezată la intrarea clopotniței Mănăstirii Tismana.

DIN RAZBOI, PENTRU ÎNTREGIREA ROMÂNIEI 1916-1918		
Armatele Puterilor Centrale, care au ocupat Tera Românească timp de doi ani, pe lângă multe nelegiuiri, au ridicat de la căminurile lor mulți oameni pacnici care nu aveau nici o legătură cu războiul și după ce i-au ținut arestați în T-Severin, i-au condus în mod înjositor în Sf. Mănăstire Tismana unde i-au ținut aproape șase luni și apoi pe unii i-au lăsat liberi pe alții i-au expatriat în Bulgaria în două tabere sub numele de OSTAȚECI la Troian și CRIMINALI POLITICI la Filipopoli, pentru că au luptat cu cuvântul pentru o ROMÂNIE MARE		
În amintirea acestor evenimente am așezat această piatră cu numele lor.		
Anastasescu I. Avocat	Nemis E.	Profesor Lit.
Aurel E. Funcționar	Nicolau C.	Barzet
Boboiteanu G. Funcționar	Oprescu G.	Profesor Lit.
Bolovan N. Funcționar	Paulian I.	Profesor
Băica Y. Profesor	Perșanu Ist.	Înginer
Cârjeu G. Proprietar	Petrescu Pan.	Înginer Pb.
Cernaianu G. Intitular Lit.	Resmerișan Al.	Profesor
Churchiu M. Punct. Vânăd	Rogovanu P.	Proprietar Lit.
Cosner Al. Avocat	Sergescu P.	Profesor
Durak V. Punct. Ban.	Spiveanu N.	Proprietar Lit.
Eneacu C. Căpitan	Strambeanu G.	Capitan Lit.
Gogan I. Avocat	Trisoneu Ar.	Punct. Vânăd
Grecu A. Av.	Undaru C.	Proprietar
Herescu N. Av.	Vărcol V.	Profesor
Joneacu V. Av.	Tintorescu T.	Avocat
Calinescu V. Av.		

ȘTIRI

Locale.

Sfintele Sărbători ale Nașterii Domnului au decurs și acest an cu evlavie creștinească în orașul nostru. În biserica catedrală sfânta liturghie s'a săvârșit cu pompă de mai mulți preoți în sobor. Așa, în ziua întâia, Luni, a pontificat pâr. protopresbiter *Romul G. Ancușa* cons. ref. eparhial asistat de preoții: *Gheorghe Noaghea, Petru Bancea, Romulus Pop și Pavel Bogoeviu*, diaconii: prof. *Zeno Muntean* și *Teodor Roșca*. S'a cetit și deosebit de frumoasa carte pastorală a I. P. S. Mitropolit Nicolae, adresată credincioșilor Săi din eparhia noastră.

A doua zi, *Marți*, pâr. protopresbiter a servit cu asistența preoților *Teodor Șandru, Filip Pop, Romulus Pop, Pavel Bogoeviu*, și a diaconului prof. *Zeno Muntean*.

În ambele zile a cântat Corul Catedral condus de profesorul Constantin Vladu, ridicând inimile la sfera de frumusețe morală, la care numai arta poate înălța inimile credincioase.

Pentru monumentul funerar Dr. Iosif Olariu au mai intrat următoarele sume:

Soc. „Ioan Popasu“ a teologilor C-sebeș	500 Lei
Preot Ioan Ogârlaci Sculea	100 „
Preot Pavel Topală Omolița	50 „

Total: 350 Lei

Suma anterioară: 20420 Lei

Total până de prezent: 20770 Lei

Pentru „Fondul Biblic“ a fost reținut din salariul pe Decembrie a. c. partea convenită pe o zi din leața fiecărui preot.

„**Britisch Muzeum**“ a cumpărat un manuscris celebru al bibliei. „Britisch Muzeum“ a cumpărat unul dintre cele mai vechi și mai celebre manuscrise ale bibliei.

Manuscrisul cumpărat este „Codex Sinaiticus“, pe care administrația muzeului îl cumpără de la guvernul sovietic cu suma de 100.000 lire sterline. Fondurile necesare pentru cumpărarea acestui text rar vor fi procurate jumătate de guvern și jumătate prin subscripție publică. Manuscrisul a fost elaborat în secolul al IV-lea și a fost regăsit la 1844 la mănăstirea Sfânta Ecaterina de la muntele Sinai, de savantul von Tischendorf.

Codexul a fost oferit țarului Alexandru al II-lea al Rusiei, fiind conservat, până la întronarea regimului sovietic, în biblioteca imperială din Petersburg.

Ministerul de Finanțe aduce la cunoștință generală, că intrucât intenționează să modifice unele dispozițiuni din legea pentru unificarea contribuțiilor directe, predarea declarațiilor anuale de impuneri la contribuțiuni directe, atât pentru veniturile elementare, cât și pentru venitul global, declarații cari urmau să fie depuse în cursul lunii Ianuarie 1934, pentru anul de impunere 1934/1935, se amână pentru o altă dată, care va fi anunțată contribuabililor prin publicații și afișare în termenul util.

Tipărit, în Tipografia noastră diecezană, a apărut:

Manualul de Tipic

al Bisericii ortodoxe, în uzul teologilor și preoților, cuprinzând serviciile Dumnezești din postul sfintelor Paști

intocmit de:

CONSTANTIN VLADU

profesor de Tipic și Cântare la Academia teologică din Caransebeș,

aprobat de Consiliul eparhiei ort. rom. a Caransebeșului și tipărită cu binecuvântarea în Domnul adormitului fost episcop diecezan Dr. IOSIF TRAIAN BADESCU.

Cartea e tipărită pe hârtie fină, în două culori și se poate comanda de la

LIBRĂRIA
și TIPOGRAFIA
DIECEZANĂ
din CARANSEBEȘ.

Exemplarul: Lei 180
plus speșele postale.

Obiecte bisericesti

dela cele mai renumite fabrici, se află de vânzare la Librăria Diecezană.

Aviz.

Aduc la cunoștința Onoratei preoțimi, că am preluat

Cafeneaua și restaurantul „CENTRAL“

unde se servesc cele mai bune mâncări și vinuri pe lângă PREȚURI EFTINE!

Cu toată stima:
MARTIN SZABÓ
RESTAURATOR.

Tipografia și Librăria Diecezană Caransebeș

Este bogat înzestrată și bineasortată cu tot felul de cărți școlare, literare și științifice, requisite școlare și de birou. Execută tot soiul de lucrări tipografice în cel mai scurt timp pe lângă prețuri convenabile. Are un mare depozit de hârtie.

■ ■ ■
■ **Legătorie proprie.** ■

FABRICA (ATELIER) DE LUMINI A EPARHIEI CARANSEBEȘULUI

In fabrica (atelier) de lumini, înființată de Consistoriul nostru eparhial, se află de vânzare lumini de ceară curată, în diferite mărimi și grosimi. Recomandăm credincioșilor noștri, ca să-și procure dela această fabrică luminele de ceară curată trebuincioase la diferitele acte religioase: cununii, prasnice, pomene, cazuri de moarte, părăstase, după cum se și cere aceasta de tradiția și

○   cultul bisericii noastre dreptmăritoare.   ○

Luminele se pot procura direct sau dela și prin epitropiile parohiale la

„Librăria Diecezană“ Caransebeș
cu grosul și cu bucata.